

Tallinn

11.09.2014

Keskkonnaministeerium, kl 15:00-16:30

Juhatas: Harry Liiv

Protokollis: Kait Antso

Osalesid:

- a) seirenõukogu liikmed Ena Poltimäe, Anto Raukas
- b) kutsututena Alvar Räägel (KAUR), Imre Aruoja (KAUR), Reet Talkop (KeM), Kätlin Mandel (KeM)

Päevakord:

1. 2013. aasta riikliku keskkonnaseire programmi tulemuste kinnitamine
2. 2014. aasta riikliku keskkonnaseire programmi eelarve täitmise seis
3. Seirenõukogu koosseisu täiendamine
4. Muud küsimused

1. 2013. aasta riikliku keskkonnaseire programmi tulemuste kinnitamine

Keskkonnaagentuuri seirekorralduse osakond koostas seirearuannete põhjal kokkuvõtte 2013. aasta seiretulemustest ning seire läbiviijate ettepanekutest.

Seiretulemused näitavad, et Eesti keskkond on valdavalt hea seisus ning keskkonnaseisund on stabiilne. Vastavalt seiretulemustele jätkusid Eesti keskkonnas varasematel aastatel täheldatud tendentsid.

Keskkonnaagentuur seirekorralduse osakonna juhataja kt Alvar Räägel tõi välja mõningaid olulisemaid seire läbiviijate ettepanekuid seoses seireprogrammiga. Peipsi järve hüdrobioloogilises seires soovitati jätkata toiteainete lisaproovide kogumisega, mis võimaldaks kõrvutada taimestiku andmeid Eesti poole litoraali seirekohtade toiteainete sisaldustega. Toiteainete lisaproove võeti aastatel 2012-2013. Nitraaditundliku ala seires soovitati taimekaitsevahendite jääke analüüsida ka uutest seirekaevudest.

Seirenõukogu otsustas:

- 1) Vastavalt keskkonnaseire seaduse §6 lg 3 p 4 kinnitada 2013. aasta keskkonnaseire aruanded ning KAUR seirekorralduse osakonnal edastada andmed keskkonnaregistrisse.
- 2) Toetada toiteainete lisaproovide kogumist Peipsi järve hüdrobioloogilise seire raames, kui selleks on rahalisi vahendeid.
- 3) Toetada taimekaitsevahendite jääkide kontrollanalüüside läbiviimist uutes nitraaditundliku ala seirekaevudes, kuid mitte iga-aastaselt.

2. 2014. aasta riikliku keskkonnaseire programmi eelarve täitmise seis

Reet Talkop keskkonnaministeeriumi analüüsi- ja planeerimisosakonnast andis ülevaate riikliku keskkonnaseire programmi täitmise hetkeseisust.

Keskkonnaministeeriumi eelarvest on tehtud väljamakseid 16% ulatuses. Väljamaksete näiliselt madal protsent tuleneb asjaolust, et suur osa väljamakseteta lepinguid kuuluvad eluslooduse mitmekesisuse ja maastike seireprogrammi, mille tähtajad ongi hilisemad. Vabu vahendeid on alles 58 667 euro ulatuses, millest on kavas läbi viia täiendav uuring piiriüleste veekogude ja järvede reostuskoormuste määramiseks. Eluslooduse seireprogrammis on vabu vahendeid alles 850 euro ulatuses. Keskkonnaagentuuri eelarvest on tehtud väljamakseid ligi 50% ulatuses lepingute kogumaksumusest. Mõistlik on kaaluda Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuse keskkonnamõju täiendava uuringu läbiviimist.

Seirenõukogu otsustas:

- 1) Võtta teadmiseks riikliku keskkonnaseire programmi täitmise hetkeseis ja kinnitada, et keskkonnaseire programmi täitmine toimub kavandatud mahus.

3. Seirenõukogu koosseisu täiendamine

Ametlikult on seirenõukogus hetkel seitse liiget – Harry Liiv (juhataja), Erik Puura, Jaan Saar, Ena Poltimäe, Leo Saare, Anto Raukas ja Irja Alakivi. Seoses seirenõukogu liikmete tööülesannete muutumisega on osutunud vajalikuks seirenõukogu koosseis üle vaadata. KeM analüüsi- ja planeerimisosakond tegi ettepaneku täiendada seirenõukogu koosseisu järgmiste ekspertidega järgmistest valdkondadest – kliimaekspert (nt Jaak Jaagus, Andres Tarand, Ain Kallis); elustiku seire ekspert (nt Marek Sammul, Mart Külvik). Lisaks arutati õhueksperti lisamist seirenõukokku.

Seirenõukogu otsustas:

- 1) Teha ettepanek seirenõukogu töösse kaasamiseks järgmistele ekspertidele – Ain Kallis (kliima), Mart Külvik (elustik), Aadu Paist (energeetika).
- 2) Keskkonnaministeeriumi analüüsi- ja planeerimisosakond kontakteerub väljapakutud ekspertidega ja uurib nende valmisolekut seirenõukogu töösse panustada. Samuti valmistab osakond ette vajalikud dokumendid seirenõukogu koosseisu muutmiseks.

4. Muud küsimused

Kait Antso keskkonnaministeeriumi analüüsi- ja planeerimisosakonnast andis ülevaate põhjavee seire allprogrammi ja mereseire allprogrammi uuendamise seisust.

Põhjavee seire allprogrammi uuendamiseks on kokku kutsutud mitteformaalne töögrupp, kuhu kuuluvad: Heddy Klasen (KeM veeosakond), Reet Talkop (KeM analüüsi- ja planeerimisosakond), Eda Andresmaa (KAUR veeosakond), Rein Perens (EGK), Katrin Erg (EGK), Kersti Türk (AS Infragate), Madis Metsur (AS Maves), Indrek Tamm (AS Maves) ja Anto Raukas. Töögrupi juht on Kait Antso. Läbiviidud intervjuude käigus on kaardistatud kõikide osapoolte nägemuse põhjaveeseire vajadustest nii siseriiklikest vajadustest kui rahvusvahelisest aruandlusest lähtuvalt. Põhimõttelisi eriarvamusi ei esine. Olemasolevate materjalide ja töögrupilt saadud sisendi osas on plaanis hiljemalt septembri

lõpuks 2014 kokku panna esimene põhjavee seire allprogrammi draft koos ligikaudse eelarvehinnanguga.

Mereseire allprogrammi uuendamisega tegeleb Tallinna Tehnikaülikooli meresüsteemide instituut (TTÜ MSI). Programmi aluseks võeti merestrategia raamdirektiivi 11 hea keskkonnaseisundi tunnust. TTÜ MSI on analüüsinud, milliste hea keskkonnaseisundi tunnuste indikaatoritele on juba olemas sisend kas riiklikust keskkonnaseirest või teistest siseriiklikest või rahvusvahelistest projektidest ning on teinud kindlaks võimalikud puudujäägid iga tunnuse suhtes – milliseid andmeid on veel vaja koguda. Vastavalt ajakavale esitati 1. septembriks 2014 keskkonnaministeriumile esialgne versioon väljapakutud mereseireprogrammist ning esitatakse 31. detsembriks keskkonnaministeriumile ettepanekud täiendavaks andmekogumiseks nende indikaatorite ja tunnuste puhul, kus esinevad puudujäägid.

Seirenõukogu otsustas:

- 1) Võtta teadmiseks põhjavee seire allprogrammi ning mereseire allprogrammi uuendamise seis.
- 2) Kutsuda väljapakutava mereseire allprogrammi analüüsiks kokku ekspertidest koosnev töögrupp enne allprogrammi ettepaneku esitamist seirenõukogule. Töögrupi kutsub kokku keskkonnaministeriumi analüüsi- ja planeerimisosakond

/Digitaalselt allkirjastatud/

Harry Liiv

Seirenõukogu esimees

/Digitaalselt allkirjastatud/

Kait Antso

Protokollija

LISAD:

1. 2013. aasta riikliku keskkonnaseire programmi tulemuste ülevaade
2. 2013. aasta riikliku keskkonnaseire programmi tulemuste lühikokkuvõte
3. Kokkuvõtte seire läbiviijate soovitudest